

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ЛЮДИНИ

Останнім часом, питання, які пов'язані з особливостями статі людини та її психологічними відмінностями входять в число найбільш обговорюваних у світі. Дана зацікавленість означеною проблематикою обумовлюється значною кількістю взаємовідношень між людьми в різних сферах їх життя: спілкуванні, професійній діяльності, соціальних відносинах, освіті, сімейному та повсякденному житті. Саме тому вивчення специфічності функціонування та протікання психічних функцій у чоловіків і жінок має безпосереднє відношення не лише до людини як такої, а й також до суспільства в цілому.

Гендер - це продукт соціалізації, який будується соціально та зумовлюється культурою суспільства в конкретний історичний період. Відповідно до цього можна окреслити функціональні особливості прояву гендерних відмінностей в психічній діяльності людини, які полягають в тому, що чоловіки та жінки істотно відрізняються один від одного не тільки за фізичними і фізіологічними характеристиками, але і за психологічними властивостями, рисами особистості і особливостями поведінки, тобто, з погляду маскулітності та фемінності, які є складовими гендеру. [1]

Гендерні стандарти - одна з основ сучасної цивілізації. Ми звикли вважати чоловіків і жінок абсолютно різними істотами. У процесі гендерної соціалізації хлопчики й дівчатка згодом перетворюються на маскулітних (які характеризуються незалежністю, спортивністю, напористістю, схильністю до ризику, самодостатністю, агресивністю та амбіційністю), фемінітних (які значаться поступливістю, співчутливістю, м'якістю, інфантильністю) або андрогінних (ті хто поділяє в собі як фемінітність, так і маскулітність) дорослих людей, які добровільно приймають різні соціальні ролі. [3]

Гендерна приналежність значною мірою впливає на фізіологічне функціонування людини, а особливо, на її психічну діяльність. Так, когнітивні процеси чоловіків та жінок, такі як: мислення, пам'ять, увага, увага відрізняються один від одного. Відтак, безумовно існують відмінності в емоційній сфері в залежності від статевої приналежності. У жінок вона є більш диференційованою і складнішою, ніж у чоловіків. Особи жіночої статі явно перевершують осіб чоловічої статі у всіх вікових

групах по емоційній збудливості, в меншій мірі - за інтенсивністю, ще в меншій мірі - по тривалості збереження емоцій і емоційній стійкості, вона практично однакова у осіб обох статей. Відзначається, що жінки більше проявляють інтерес до емоцій оточуючих. Також вони більш усміхнені, ніж чоловіки. Відмінності в емоційній експресії показують, що для чоловіків відкритий прояв емоцій гідні насмішок і ганьби. Це пояснюється тим, що у хлопчиків в процесі їх виховання відчуження придушуються, в той час як у дівчаток вони домінують. Також жінки більше проявляють інтерес до емоцій оточуючих. [4]

Ці відмінності пояснюють не тільки як наслідок генетичних особливостей, а і з соціальної позиції, як результат гендерного розподілу і суспільства, що впливає через систему пріоритетів і очікувань. Суспільство спочатку орієнтує чоловіка на значимість зовнішніх обставин, на визнання іншими чоловіками, формують самооцінку, яка орієнтується на результати - як-то кар'єра, гроші, визнання. Жінок же підштовхують до значущості для них відносин, сім'ї, емоційної гармонії. [3]

Теоретичний аналіз наукової літератури щодо вивчення психологічних особливостей та відмінностей статі дозволяє розглядати даний феномен як одну із основних складових психологічних та поведінкових характеристик людини, що є запорукою гармонійного розвитку особистості в цілому та її взаємовідношень з іншими. Саме тому вивчення проблеми стосовно гендерних розрізень психічних характеристик чоловіків та жінок виступає одним із вагомих завдань сучасної психології.

Список літератури:

1. Бендас Т.В. Гендерная психология: Учебное пособие. — СПб.: Питер, 2006. - 431 с.
2. Горноста́й П.П. Основи теорії гендеру. Навчальний посібник. — К.: “К.І.С.”, 2004. — 536 с.
3. Грошев И.В. Психология половых различий: Монография. — Тамбов: Изд-во ТГУ им. Г.Р. Державина, 2001. - 683 с.
4. Ильин Е.П. Дифференциальная психофизиология мужчины и женщины. Психофизиология мужчины и женщины. — СПб.: Питер, 2003. - 544 с.

*Науковий керівник: Ільїна Т.В.,
ст. викладач*